

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Primarul satului Maximovca, Cernovschi Maria,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea SA „Librăria Centrală Anenii Noi” privind executarea hotărârii Judecătoriei Anenii Noi din 17 septembrie 2019 (nr.3-36/19),

împotriva încheierii din 13 martie 2025 a Curții de Apel Centru

*(Dosarul nr. 3r-94/25
NR. PIGD 2-19042779-01-3r-28032025)*

Executarea hotărârii. Amenda de constrângere. Răspunderea conducătorului autorității publice pentru neexecutarea titlului executoriu în procedura contenciosului administrativ.

Curtea de Apel Centru, jud. G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan,

21 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de declarat de Primarul satului Maximovca, Cernovschi Maria,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. Prin hotărârea din 17 septembrie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, s-a admis cererea înaintată de SA „Librăria Centrală Anenii Noi” împotriva Consiliului local Maximovca și a Primarului s. Maximovca, fiind anulat actul autorității publice locale de respingere a solicitării privind privatizarea terenului cu numărul cadastral 1032109.101, cu suprafața de 0,066 ha. S-a obligat Consiliul s. Maximovca r. Anenii Noi să adopte decizia de vânzare a terenului. S-a obligat Primarul satului Maximovca, după adoptarea deciziei Consiliului satului Maximovca, să încheie cu SA „Librăria Centrală Anenii Noi” contractul de vânzare-cumpărare a terenului, la prețul egal cu prețul normativ al pământului prevăzut pentru destinația „pentru construcții”.

2. La 12 noiembrie 2024, creditorul procedurii de executare, SA „Librăria Centrală Anenii Noi”, a depus o nouă cerere la Curtea de Apel, privind executarea hotărârii din 17 septembrie 2019.

3. Prin încheierea din 13 martie 2025 a Curții de Apel Centru, s-a aplicat în privința debitorului Primarului satului Maximovca în persoana Mariei Cernovschi amendă în mărime de 300 unități convenționale, în sumă de 15000 (cincisprezece mii) lei, pentru neexecutarea documentului executoriu-hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 17 septembrie 2019. S-a atenționat debitorul procedurii de executare - Primarul satului Maximovca - că aplicarea amenzii nu scutește autoritatea publică de obligația executării documentului executoriu. S-a acordat repetat debitorului Primarului satului Maximovca un termen de 20 zile calendaristice de la data recepționării prezentei încheieri pentru executarea întocmai a documentului executoriu - hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 17 septembrie 2019. S-atenționat debitorul Primarul satului Maximovca că în cazul neîndeplinirii obligației din documentul executoriu în termenul stabilit, amenda de constrângere poate fi aplicată repetat în quantum până la 20000 u.c.. S-a expediat prezenta încheiere în adresa creditorului cu titlu de informare și autorității publice- Primarului satului Maximovca, pentru executare. S-a explicat Primarului satului Maximovca că urmează să achite

amenda în termen de 5 (cinci) zile de la recepționarea prezentei încheieri, cu prezentarea dovezii în acest sens Curții de Apel Centru.

4. La 24 martie 2025, Primarul satului Maximovca, Cernovschi Maria, a declarat recurs împotriva încheierii din 13 martie 2025 a Curții de Apel Centru, solicitând casarea acesteia.

ARGUMENTELE RECURSULUI

5. În motivarea recursului, Primarul satului Maximovca, Cernovschi Maria, a invocat că încheierea din 13 martie 2025 este nelegală, fiind emisă cu aplicarea greșită a normelor de drept material, în special a art. 254 din Codul administrativ.

6. A susținut că nu este imputabilă o inacțiune din partea sa, întrucât executarea hotărârii Judecătoriei Anenii Noi din 17 septembrie 2019 depinde de adoptarea unei decizii de către Consiliul local, structură deliberativă asupra căreia nu deține control direct.

7. Recurenta a indicat că, deși Consiliul local Maximovca a adoptat inițial decizia nr. 4/10 din 18 iulie 2024 privind vânzarea terenului către SA „Librăria Centrală Anenii Noi”, această decizie a fost abrogată ulterior prin decizia nr. 5/2 din 29 august 2024, în urma notificării Oficiului teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, cu privire la lipsa avizării și a schemei terenului aferent. În acest context, susține că nu mai exista o bază legală pentru încheierea contractului de vânzare-cumpărare, astfel că nu poate fi imputată neexecutarea unei obligații care nu mai putea fi îndeplinită.

8. De asemenea, a susținut că, în calitate de autoritate executivă, nu are competență decizională cu privire la vânzarea bunurilor imobile din domeniul privat al unității administrativ-teritoriale, iar atribuțiile sale se limitează la punerea în executare a deciziilor Consiliului local, în condițiile legii.

9. Recurenta a invocat faptul că a întreprins demersuri pentru clarificarea aspectelor contestate de Cancelaria de Stat și a informat SA „Librăria Centrală Anenii Noi” despre necesitatea prezentării documentelor suplimentare solicitate de regulamentul aprobat prin HG nr. 1428/2008, inclusiv schema terenului aferent și studiul de fezabilitate.

10. A subliniat că sancțiunea aplicată este nejustificată și disproporționată, cu atât mai mult cu cât aceasta a fost aleasă în funcție abia la 5 noiembrie 2023 și nu este responsabilă pentru tergiversările anterioare în executarea hotărârii.

11. În concluzie, recurenta a susținut că nu se poate reține culpa sa personală în neexecutarea hotărârii Judecătoriei Anenii Noi din 17 septembrie 2019.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

12. Art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.”

13. Art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul administrativ:

„Examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul. Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.”

14. Art. 249 din Codul administrativ:

„Hotărârile judecătorești și alte titluri executorii se execută conform prevederilor prezentului capitol. Pentru executarea hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare sânt competente instanțele de apel. Executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile. Prevederile art.174 se aplică corespunzător.”

15. Art. 250 din Codul administrativ:

„Titluri executorii sânt: a) hotărârile judecătorești executorii; b) încheierile judecătorești executorii conform art.214 și 215; și c) tranzacțiile de împăcare conform art.217.”

16. Art. 251 alin. (1) din Codul administrativ:

„Hotărârile judecătoriilor sânt executorii după expirarea termenului de apel.”

17. Art. 254 alin. (1) din Codul administrativ:

„Dacă o persoană juridică de drept public nu își îndeplinește obligația din titlul executoriu, instanța de apel poate stabili și încasa în privința ei sau a conducătorului ei o amendă de constrângere în mărime de la 100 la 20000 de unități convenționale. Stabilirea și încasarea amenzii de constrângere pot fi repetate.”

18. Art. 195 din Codul administrativ:

„Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.”

19. Art. 435 alin. (1), (2) și (8) din Codul de procedură civilă:

„Recursul suspendă executarea hotărârii în cazul strămutării de hotare, distrugerii de plantații și semănături, demolării de construcții sau de orice bun imobil, dezafectării incontestabile a mijloacelor bănești din contul bugetelor componente ale bugetului public național și din contul autorităților/instituțiilor bugetare, precum și în alte cazuri prevăzute de lege. La cererea recurentului, instanța investită cu judecarea recursului dispune suspendarea executării hotărârii atacate cu recurs dacă recurentul a depus cauțiune. În cauzele nepatrimoniale, executarea hotărârii se suspendă la cererea motivată a recurentului.”

20. Art. 120 din Constituție:

„Este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărâri judecătorești definitive.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

21. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată constată că acesta a fost respectat, întrucât încheierea contestată a fost notificată recurentei la 21 martie 2025, iar cererea de recurs a fost depusă la 24 martie 2025.

22. Referitor la fondul cauzei, Completul de judecată consideră necesar să reitereze circumstanțele esențiale, relevante pentru soluționarea recursului declarat.

23. Așadar, prin hotărârea din 17 septembrie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, s-a admis cererea înaintată de SA „Librăria Centrală Anenii Noi” împotriva Consiliului local Maximovca și a Primarului s. Maximovca, fiind anulat actul autorității publice locale de respingere a solicitării privind privatizarea terenului cu numărul cadastral 1032109.101, cu suprafața de 0,066 ha. S-a obligat Consiliul s. Maximovca r. Anenii Noi să adopte decizia de vânzare a terenului. S-a obligat Primarul satului Maximovca, după adoptarea deciziei Consiliului satului Maximovca, să încheie cu SA „Librăria Centrală Anenii Noi” contractul de vânzare-cumpărare a terenului, la prețul egal cu prețul normativ al pământului prevăzut pentru destinația „pentru construcții”.

24. Hotărârea a devenit irevocabilă la 17 octombrie 2019, însă nu a fost executată în mod voluntar de debitorii procedurii de executare.

25. La 5 august 2021 SA „Librăria Centrală Anenii Noi” a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere privind intentarea procedurii de executare a hotărârii din 17 septembrie 2019.

26. Prin somația din 18 octombrie 2021, emisă în temeiul art. 253 Cod administrativ, debitorii au fost informați despre obligația de executare benevolă în termen de 5 zile. Somația a fost recepționată la 22 octombrie 2021.

27. Întrucât hotărârea nu a fost executată, instanța a emis o nouă notificare la 16 decembrie 2021, acordând un termen suplimentar de 30 de zile și avertizând asupra posibilității aplicării unei amenzi de constrângere. Notificarea a fost recepționată la 22 decembrie 2021.

28. La 28 decembrie 2021, Primarul satului Maximovca a informat instanța că executarea hotărârii este imposibilă, motivând includerea terenului într-un proiect de delimitare funciară și lipsa temeiului juridic pentru perfectarea contractului.

29. La 12 aprilie 2022, Primarul a solicitat prelungirea termenului pentru emiterea actului administrativ. Cererea a fost admisă prin încheierea din 4 mai 2022, fiind acordat un termen suplimentar de 45 zile.

30. În lipsa unei executări efective, prin încheierea din 28 septembrie 2022, Curtea de Apel Chișinău a aplicat o amendă de constrângere în mărime de 100 unități convenționale (5000 lei) Consiliului local Maximovca și o amendă similară Primarului s. Maximovca.

31. Încheierea din 28 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost contestată de Primar, însă recursul a fost declarat inadmisibil prin decizia Curții Supreme de Justiție din 9 noiembrie 2022.

32. Ulterior, autoritățile locale nu au întreprins acțiuni concludente de executare, iar prin încheierea din 18 septembrie 2023, instanța a aplicat o nouă amendă debitorilor pentru neexecutarea hotărârii din 17 septembrie 2019.

33. La 12 noiembrie 2024, creditorul procedurii de executare, SA „Librăria Centrală Anenii Noi”, a depus o nouă cerere la Curtea de Apel, privind executarea hotărârii din 17 septembrie 2019.

34. Prin încheierea din 13 martie 2025 a Curții de Apel Centru, s-a aplicat în privința debitorului Primarului satului Maximovca în persoana Mariei Cernovschi amendă în mărime de 300 unități convenționale, în sumă de 15000 lei, pentru neexecutarea documentului executoriu. S-a acordat repetat termen pentru executare și s-a explicat obligația de achitare a amenzii.

35. Examinând recursul declarat de Primarul satului Maximovca împotriva încheierii din 13 martie 2025 a Curții de Apel Centru, Completul de judecată constată că acesta este nefondat.

36. Recurenta a invocat că hotărârea nu putea fi executată întrucât decizia inițială a Consiliului de vânzare a terenului (nr. 4/10 din 18 iulie 2024) a fost abrogată prin decizia nr. 5/2 din 29 august 2024, urmare a notificării Cancelariei de Stat privind lipsa avizării și a schemei terenului, considerând că în lipsa acestor documente, încheierea contractului nu mai era posibilă.

37. Completul de judecată nu poate reține aceste susțineri, or abrogarea unei decizii a consiliului local nu poate prevala asupra unei hotărâri judecătorești irevocabile, care are caracter executoriu.

38. Recurenta nu a prezentat dovezi privind întreprinderea unor măsuri concrete pentru a obține o nouă decizie sau pentru clarificarea aspectelor invocate de Cancelaria de Stat.

39. De asemenea, nu poate fi reținut argumentul privind lipsa responsabilității recurente în executarea hotărârii pe motiv că a fost aleasă în funcție abia în noiembrie 2023. De la preluarea mandatului și până la aplicarea

amenzii din martie 2025 a trecut o perioadă suficientă pentru a întreprinde acțiuni efective de executare.

40. Aplicarea sancțiunii în temeiul art. 254 din Codul administrativ nu presupune stabilirea culpei personale, ci doar constatarea unei neexecutări obiective. Recurenta nu a făcut dovada executării obligației stabilite prin hotărârea judecătorească și nici nu a justificat imposibilitatea reală de executare.

41. Instanța de recurs, menționează că într-un stat de drept, autoritățile publice sunt obligate să execute hotărârile judecătorești definitive, iar disfuncționalitățile instituționale, lipsa avizelor sau abrogarea unor acte administrative nu pot constitui scutire de la această obligație.

42. În aceste condiții, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel a aplicat în mod legal și temeinic sancțiunea de constrângere, iar recursul este nefondat și urmează a fi respins.

43. Din aceste considerente, în conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de Primarul satului Maximovca, Cernovschi Maria și menține încheierea din 13 martie 2025 a Curții de Apel Centru.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc